

Sygnatura akt II C 1440/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

Przewodnicząca: S.S.O. Dorota Liczberska – Dębska

Protokolant: Marta Witek

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko (...) S.A. Oddział (...)

o zapłatę kwoty 280.000 zł

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Sygnatura akt II C 1440/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21 października 2013 roku M. W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. Oddział (...) kwoty 280.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości powoda oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

Na uzasadnienie żądania M. W. podał, że jest właścicielem dwóch nieruchomości położonych w Ł. przy ulicy (...), na których posadowione zostały, bez jakiegokolwiek umowy stron, linie energetyczne wysokiego napięcia wraz ze słupem energetycznym. Żądana kwota 280.000 zł stanowić ma wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda za okres ostatnich 10 lat. (pozew k. 3-4).

W odpowiedzi na pozew z dnia z dnia 4 grudnia 2013 r. pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie podniesiono, że przez działki należące do powoda istotnie przebiega linia 220 kV, jednak nie należy ona do pozwanego, a do spółki (...) S.A., o czym pełnomocnik powoda został zawiadomiony już w dniu 10 października 2013 r.

Pozwany przyznał, że przez nieruchomość przebiega także linia 15 kV powstała jeszcze przed II wojną światową i wyremontowana w latach 70-ych XX wieku. Pozwana spółka podniosła, że linia energetyczna znajdowała się w ewidencji środków trwałych Zakładu (...) będącego poprzednikiem prawnym pozwanego i co najmniej od 18 listopada 1972 r. miało miejsce korzystanie z trwałego widocznego urządzenia na nieruchomości powoda. W związku z tym, strona pozwana podniosła, że z dniem 1 października 2000 roku, co do linii 15 kV, nastąpiło zasiedzenie służebności przesyłu. (odpowiedź na pozew k. 17-18).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód M. W. jest właścicielem nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), oznaczonej jako działki o numerach (...) o łącznej powierzchni 3,4104 ha, dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą (...) (bezsporne, odpis zwykły księgi wieczystej, k. 5-7, wypis z rejestru gruntów k. 8).

Nad przedmiotową nieruchomością, przebiega napowietrzna linia energetyczna relacji J. – Z. o napięciu 220 kV oraz napowietrzna linia energetyczna relacji D. – B. o napięciu 15 kV . Na nieruchomości znajdują się także słupy energetyczne (okoliczności bezsporne, przesłuchanie powoda – protokół rozprawy z 22.10.2014 r. – 00:03:43) .

Linia energetyczna o napięciu 220 kV przebiegająca przez działkę nr (...) stanowi majątek trwały (...) S.A. (pismo z (...) S.A z dnia 20 października 2014 r. k. 102-103, 125).

Linie energetyczną 15 kV przebiegającą nad nieruchomością powoda wybudowano w latach 40-ych XX wieku, linia pracuje od 1933 roku (protokół poprzeglądowy k. 24) .

W dniu 18 listopada 1972 r. został sporządzony protokół poprzeglądowy linii napowietrznej SN D. – B. , w którym stwierdzono potrzebę przeprowadzenia kapitalnego remontu linii w zakresie wymiany słupów drewnianych oraz linki w sieci. (protokół k. 24).

W dniu 22 grudnia 1972 r. Urząd Powiatowy w B. uzgodnił projekt modernizacji linii z Biurem Studiów i (...) Oddział w Ł. (pismo k. 25-26).

W dniu 24 stycznia 1974 r. zatwierdzono do realizacji projekt techniczny dotyczący modernizacji linii (...) (projekt techniczno – roboczy k. 27).

Protokołem odbioru technicznego nr K- (...) potwierdzono wykonanie remontu przedmiotowej linii (protokół k. 28).

Powód stał się współwłaścicielem opisanej nieruchomości na mocy umowy sprzedaży z dnia 4 listopada 1977 roku. W momencie nabycia własności przez powoda linie energetyczne były posadowione (przesłuchanie powoda – protokół rozprawy z 22.10.2014 r. – 00:03:43; 00:10:43) .

Na mocy zarządzenia Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 30 stycznia 1975 r. , wydanego na podstawie § 2 ust. 4 zarządzenia nr 228 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 25 listopada 1958 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakłady (...), ustalono, że przedsiębiorstwo państwowe Zakłady (...) w W. prowadzi m.in. „ Zakład (...) -Województwo” w Ł. (zarządzenie k. 49) .

Utworzonemu z dniem 1 stycznia 1989 roku, na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu nr 13/ORG/89 z dnia 16 stycznia 1989 roku, przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą Zakład (...) w Ł. przydzielone zostały składniki mienia powstałego z podziału przedsiębiorstwa pod nazwą (...) w W. (zarządzenie Ministra Przemysłu nr 13/ORG/89 z dnia 16 stycznia 1989 roku k. 40-41)

Na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu nr 181/Org/93 z dnia 9 lipca 1993 roku, wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lutego 1993 r. o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa (Dz.U. z 1993 r. Nr 16, poz. 69 z późn. zm.) z dniem 12 lipca 1993 r. dokonano:

1/ podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w Ł. w celu wniesienia zorganizowanej części mienia przedsiębiorstwa do spółki akcyjnej (...) S.A. w W. ;

2/ podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w Ł. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą „ (...) Zakład (...) – Spółka Akcyjna w Ł.”.

Na mocy § 3 ust. 1 tego rozporządzenia, (...) Zakład (...) – Spółka Akcyjna w Ł. wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu (...) w Ł. z wyjątkiem praw i obowiązków przejętych przez (...) S.A. w W.. Zgodnie zaś z § 3 ust.

3 przedmiotowego aktu prawnego, (...) Zakład (...) – Spółka Akcyjna w Ł. weszła we wszystkie prawa majątkowe i niemajątkowe Zakładu (...) (zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu nr 181/Org/93 z dnia 9 lipca 1993 roku k.39).

Jednocześnie nastąpił podział mienia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w Ł. pomiędzy (...) S.A. w W. a (...) S.A. w Ł.. W ramach tego podziału do (...) S.A. w W. przekazano trzy stacje (J., P. i Z.) i osiem linii energetycznych 220 kV (załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu nr 181/Org/93 z dnia 9 lipca 1993 roku k. 106).

Linia energetyczna 15 kV D.-B. nie została przekazana (...) S.A. w W. – stała się mieniem (...) S.A. w Ł. (okoliczność bezsporna).

W dniu 30 czerwca 2007 roku została zawarta pomiędzy spółką (...) S.A. w Ł. oraz spółkę (...) sp. z o.o. w W. umowa aportowego zbycia przedsiębiorstwa.

Następnie w dniu 12 listopada 2008 r. uległa zmianie nazwa następcy (...) S.A. w Ł. na (...) sp. z o.o., a następnie spółka ta została włączona do (...) S.A. z siedzibą w Ł. (wyciąg z umowy k. 42-47, postanowienie k. 48, odpis KRS nr (...) k. 20-22).

Pismem z dnia 10 października 2013 r. strona pozwana poinformowała pełnomocnika powoda, że linia elektroenergetyczna przechodząca przez działkę nr (...), nie stanowi własności (...) S.A. i wszelkie zapytania w tym zakresie należy kierować do (...) S.A.. Nadto, pozwany zwrócił uwagę powoda na okoliczność, że od momentu wybudowania linii 115 kV przebiegającej przez nieruchomość powoda, upłynął wystarczający okres do stwierdzenia zasiedzenia służebności (pismo z 10.10.2013 r. k. 23).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów. Postanowieniem z dnia 22 października 2014 roku Sąd oddalił wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka D. K. uznając, że przeprowadzenie powyższego dowodu – w świetle okoliczności niniejszej sprawy – jest zbędne. W ocenie Sądu okoliczności, na które miałyby zeznawać ww. świadek (zakres korzystania przez pozwanego z nieruchomości powoda na potrzeby linii 15 kV) wynikają ze złożonych dokumentów traktujących o wykonywaniu, także na nieruchomości powoda, prac konserwacyjnych. Sam powód przyznawał także, że gestorzy linii wchodzili na nieruchomość bez jego zgody.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez pozwanego z należącej do powoda nieruchomości podlegało oddaleniu.

W odniesieniu do części nieruchomości będącej własnością powoda oznaczonej jako działka nr (...) i przebiegającej nad nią napowietrznej linii 220 kV relacji J. - Z., przyczyną oddalenia powództwa jest brak legitymacji procesowej po stronie pozwanej spółki.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie niniejszej wykazało, że linia energetyczna wysokiego napięcia usytuowana nad działką nr (...), w wyniku przekształceń własnościowych Zakładu (...), stanowi, od 1993 roku, część majątku trwałego spółki (...) S.A. (obecnie (...) S.A.), co samo w sobie, wyklucza możliwość pociągnięcia (...) S.A. w Ł. do odpowiedzialności cywilnej za bezumowne korzystanie z tej części nieruchomości powoda, nad którą przebiega linia energetyczna 220 kV za okres objęty pozwem.

Powód M. W. jest właścicielem nieruchomości, z której obecnie korzysta pozwana spółka (...) S.A. w Ł., a uprzednio korzystali jej poprzednicy prawni – w zakresie posadowienia i wykorzystania słupów instalacji energetycznej oraz linii energetycznych 15 kV linii SN D.-B..

Podstawą dochodzenia roszczeń o wynagrodzenie za korzystanie przez przedsiębiorstwo przesyłowe z urządzeń przesyłowych bez tytułu prawnego są przepisy prawa rzeczowego. Powyższy pogląd przeważa w literaturze przedmiotu

(Gerard Bieniek [w:] Urządzenia przesyłowe, Problematyka prawna, Warszawa 2008, str. 105 – 114) oraz w judykaturze (tak SN w wyroku z dnia 3 lutego 2010 r., II CSK 444/09, LEX nr 578038). Przepisy art. 230 w zw. z art. 225 i 224 § 2 k.c. statuują roszczenia przysługujące właścicielowi rzeczy, w tym nieruchomości, wobec posiadacza zależnego tej rzeczy (nieruchomości), wśród których znajduje się prawo żądania wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. Należy opowiedzieć się za dopuszczalnością zastosowania wskazanych norm do roszczeń właściciela nieruchomości względem przedsiębiorstwa przesyłowego, które sprawuje władztwo względem nieruchomości, w związku z korzystaniem z urządzeń sieci przesyłowej umieszczonej na danej nieruchomości (art. 225 i 224 § 2 w związku z art. 352 § 2 i art. 230 k.c.).

Jak wykazała strona pozwana, przedmiotowa napowietrzna linia energetyczna przeprowadzona została już w latach 40 – tych XX wieku, dokumenty dotyczące jej modernizacji pochodzą z pierwszej połowy lat 70-tych (rok 1972 i następne) i bezspornym był fakt jej obecności nad nieruchomością w momencie nabycia jej własności przez M. W. w 1977 roku. W związku z powyższym do stosunków objętych żądaniem pozwu w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie wskazane powyżej przepisy kodeksu cywilnego, bowiem przy założeniu, że urządzenia przesyłowe zostały usytuowane na przedmiotowej nieruchomości przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego zastosowanie wskazanych norm wynika z treści art. XXXVII – XXXIX ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 94).

W myśl przepisu art. 224 § 2 k.c. od chwili, w której samoistny posiadacz w dobrej wierze dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, jest on obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej zużycie, pogorszenie lub utratę, chyba, że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy. Obowiązany jest zwrócić pobrane od powyższej chwili korzyści, których nie zużył, jak również uiszczyć wartość tych, które zużył.

Sytuację samoistnego posiadacza w złej wierze reguluje zaś przepis art. 225 k.c., zgodnie, z którym obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy. Przyjmuje się, że w złej wierze pozostaje posiadacz, który wie, lub przy dołożeniu należytej staranności powinien wiedzieć, że nie przysługuje mu prawo podmiotowe do posiadanej rzeczy. Dobra wiara posiadacza istnieje wtedy, gdy posiadacz jest przekonany, że posiada rzecz zgodnie z przysługującym mu prawem, a to jego przekonanie uzasadnione jest okolicznościami danego przypadku, przy czym dobrą wiarę wyłącza nie tylko pozytywna wiadomość o braku uprawnienia ale i brak wiadomości spowodowany niedbalstwem.

Przepisy dotyczące roszczeń właściciela przeciwko samoistnemu posiadaczowi o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy stosuje się odpowiednio do stosunku między właścicielem rzeczy a posiadaczem zależnym, o ile z przepisów regulujących ten stosunek nie wynika nic innego (art. 230 k.c.) Powyżej przytoczone przepisy znajdują zastosowanie – na mocy przepisu art. 352 § 2 k.c. – do sytuacji, gdy ktoś faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności. Do tego stosunku prawnego stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy (art. 352 § 1 k.c.).

Służebność przesyłu została wprowadzona do polskiego systemu prawa 3 sierpnia 2008 roku ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2008 r., Nr 116, poz. 731), jednak, co do okresu poprzedzającego tę datę, stan korzystania z gruntu w celach przesyłowych uznaje się za posiadanie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. Wówczas do tego rodzaju stosunków mogły znaleźć zastosowanie przepisy o służebnościach gruntowych (tak SN w uchwale z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003/11/142, Prok.i Pr.-wkł. 2003/4/36, Biul.SN 2003/1/6, M.Prawn. 2003/13/608).

Podstawową przesłanką decydującą o zasadności roszczenia o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości jest władanie daną nieruchomością bez istnienia podstawy prawnej tegoż władania. W niniejszej sprawie strona pozwana nie przedstawiła decyzji bądź umowy, na podstawie której ona oraz jej poprzednicy

prawni korzystali z nieruchomości powoda, a szczególności dokonali posadowienia urządzeń przesyłowych na tejże nieruchomości.

Wobec powyższego zasadne okazało się więc rozważenie kwestii zasiedzenia służebności odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu, na co wskazywała pozwana spółka.

Służebność gruntowa i służebność przesyłu mogą stanowić przedmiot zasiedzenia. Do tego rodzaju stosunków prawnorzeczowych znajdują, więc odpowiednie zastosowanie przepisy art. 172, art. 173, art. 175 i art. 176 k.c. Posiadanie służebności jest określane niekiedy, jako „cień” służebności (tak jak posiadanie samoistne jest „cieniem” własności”) – polega na korzystaniu z cudzej nieruchomości w zakresie służebności określonego rodzaju, czyli korzystanie z gruntu w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność.

Nabycie służebności gruntowej i służebności przesyłu w drodze zasiedzenia może nastąpić jedynie wówczas, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia (art. 292 k.c.), przy czym winno to być urządzenie wykonane przez posiadacza służebności (tak SN w wyroku z dnia 24 maja 1974 r., III CRN 94/74, OSN 1975, Nr 6. poz. 94), choć ten ostatni pogląd spotkał się w doktrynie z głosami krytyki (Edward Gniewek [w:] System Prawa Prywatnego. Prawo rzeczowe. Tom 4, pod red. Edwarda Gniewka, Warszawa 2005, str. 413). Przyjmuje się, że korzystanie przez posiadacza służebności z zainstalowanego na gruncie trwałego i widocznego urządzenia, stanowi dla właściciela tej nieruchomości wyraźne ostrzeżenie przed działaniem posiadacza służebności, który korzystając z takich urządzeń może doprowadzić do uzyskania odpowiedniej służebności. Dlatego też długotrwałe tolerowanie przez właściciela nieruchomości takich działań uznaje się za usprawiedliwiające usankcjonowanie ukształtowanego i stabilnego stanu faktycznego przez obciążenie danej nieruchomości służebnością.

Dla przyjęcia posiadania służebności w zupełności wystarcza, by ingerencja przedsiębiorcy przesyłowego w nieruchomość ograniczała się do posadowienia czynnego urządzenia „nad” powierzchnią gruntu, tak jak to ma miejsce w przypadku linii energetycznej napowietrznej, bez umieszczenia słupa na nieruchomości obciążonej. W takiej sytuacji posiadanie służebności będzie wyrażało się dodatkowo we wchodzeniu na grunt obciążony w celu usuwania awarii lub konserwacji linii (tak Grzegorz Matusik [w:] Własność urządzeń przesyłowych a prawa do gruntu, Warszawa 2011, str. 386).

W niniejszej sprawie przedsiębiorstwo przesyłowe korzystało z przedmiotowej nieruchomości nie tylko w zakresie przewodów stanowiących napowietrzną linię energetyczną, ale również z uwagi na posadowienie na nieruchomości słupów należących do tejże linii. Wykazane zostało także, że gestor sieci dokonywał czynności konserwacyjnych.

Początek biegu zasiedzenia stanowi przystąpienie przez samoistnego posiadacza służebności gruntowej do jej wykonywania (por. uchwałę SN z dnia 21 kwietnia 1967 r., III CZP 12/67, OSNC 1967/12/212).

Jak już wskazano powyżej między stronami nie było sporu co do tego, że napowietrzna linia energetyczna przeprowadzona została przez przedmiotową nieruchomość długo przed nabyciem jej własności przez powoda, udokumentowane natomiast zostało, że działania zmierzające do jej modernizacji podjęto w roku 1972, kiedy to już linia pracowała od 39 lat. Nie ulega wątpliwości, że w dniu 18 listopada 1972 roku poprzednik prawny pozwanego sporządził protokół poprzeglądowy linii stwierdzający potrzebę przeprowadzenia jej remontu. W powyższej dacie poprzednik prawny pozwanej spółki z pewnością użytkował nieruchomość pozwanego tak w zakresie korzystania z trwałego urządzenia jak i wkraczając na grunt w celu konserwacji. Skoro linia posadowiona została przed rokiem 1933, o którym wiadomo, że wówczas już działała, to okres zasiedzenia upłynął z pewnością przed rokiem 2003, od którego powód naliczać chciałby nieprzedawnione wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy.

W myśl art. XLI. § 1 p.w.k.c. do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego, stosuje się od tej chwili przepisy tego kodeksu; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Jeżeli termin zasiedzenia według kodeksu cywilnego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg zasiedzenia rozpoczyna się z dniem wejścia kodeksu w życie; jeżeli jednak zasiedzenie rozpoczęte przed dniem wejścia

w życie kodeksu cywilnego nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, zasiedzenie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (art. art. XLI. § 2 p.w.k.c.) .

Zgodnie z art. 50 obowiązującego do dnia wejścia w życie kodeksu cywilnego dekretu z dnia 11 października 1946 r. Prawo rzeczowe (Dz.U. z 1946 r., Nr 57, poz. 319 ze zm.), termin zasiedzenia nieruchomości wynosił dwadzieścia lat dla posiadacza samoistnego pozostającego w dobrej wierze, zaś dla posiadacza samoistnego w złej wierze – trzydzieści lat. Terminy zasiedzenia zgodnie z pierwotnym brzmieniem art. 172 k.c. (obowiązującym do 30.09.1990 r.) były krótsze i wynosiły odpowiednio dziesięć lat dla posiadacza samoistnego w dobrej wierze oraz dwadzieścia lat w przypadku posiadacza samoistnego w złej wierze.

Stan prawny w omawianym zakresie uległ zmianie od dnia 1 października 1990 r. , tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. z 1990 r., Nr 55, poz. 321) . Omawiana nowelizacja wydłużyła terminy zasiedzenia nieruchomości, które wynoszą obecnie : dwadzieścia lat dla posiadacza samoistnego w dobrej wierze, oraz trzydzieści lat dla posiadacza samoistnego w złej wierze.

Zgodnie z treścią art. 9 ww. ustawy z 28.07.1990 r. do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie tej ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie.

Transponując powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że doszło do zasiedzenia na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego, którego następcą prawnym pozostaje pozwana spółka, służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu. Do zasiedzenia doszło – z uwagi na brak tytułu prawnego przeprowadzenia linii i złą wiarę po stronie przedsiębiorstwa przesyłowego, a także przy przyjęciu, z powodu braku dokumentu potwierdzającego datę posadowienia linii (data 1933 roku wynika pośrednio z dokumentu z roku 1972), wariant dla pozwanej najmniej korzystny, to jest początek zasiedzenia 18 listopada 1972 roku – najpóźniej z dniem 18 listopada 2002 roku. Takie określenie daty najpóźniejszej wystarczające jest do oceny zarzutu strony pozwanej niweczącego żądanie powoda, jako zasadnego. Istotą tego postępowania nie jest wszak stwierdzenie zasiedzenia i precyzyjne określenie daty nabycia prawa.

Możliwość zasiedzenia w niniejszej sprawie nie stoi w sprzeczności z obowiązującą do dnia 1 lutego 1989 roku zasadą jednolitego funduszu własności państwowej wyrażoną przepisem art. 128 k.c. Przedsiębiorstwa państwowe wówczas jedynie wykonywały zarząd mieniem państwowym, czyniły to w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, a w konsekwencji – będąc za ledwie dzierżycielami – mogły jedynie nabyć prawo rzeczowe do jednolitego funduszu własności państwowej. Nie ulega jednak wątpliwości, że dostarczanie przez państwowe przedsiębiorstwa energetyczne energii elektrycznej oraz budowa i konserwacja urządzeń do tego służących było wykonywane w ramach działalności gospodarczej państwa, a więc w ramach dominium, a nie w ramach uprawnień władczych (imperium). Objęcie we władanie nieruchomości nastąpiło, zatem w sferze dominium, czyli wykonywania przez państwo zadań gospodarczych, nie zaś w sferze imperium (tak SN w uzasadnieniu wyroku z dnia 31 maja 2006 r., IV CSK 149/05, LEX nr 258681 oraz w uzasadnieniu postanowienia z dnia 13 października 2011 r., V CSK 502/10, LEX nr 1096048).

Objęcie, zatem w posiadanie służebności przesyłu przez poprzedników prawnych pozwanej spółki oraz jej posiadanie odbywało się w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa działającego w ramach dominium, a nie imperium.

W konsekwencji uznaje się, że jeżeli po 1 lutego 1989 roku doszło do przeniesienia posiadania służebności na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego, może on wówczas – na zasadzie art. 176 § 1 k.c. – doliczyć okres posiadania poprzednika (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 stycznia 2006 r., I CSK 11/05, LEX nr 181257 oraz w uzasadnieniu postanowienia z dnia 13 października 2011 r., V CSK 502/10, LEX nr 1096048, Biul. SN 2006/5/11, tak również Gerard Bieniek [w:] Urządzenia przesyłowe, Problematyka prawna, Warszawa 2008, str. 77 – 78).

Z tych przyczyn powództwo o bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda M. W. także w zakresie linii SN 15 kV relacji D.-B. - jako niezasadne – podlegało oddaleniu.

Jedynie na marginesie rozważań podnieść należy, że z uwagi na precyzyjne sformułowanie roszczenia o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez przedsiębiorstwo przesyłowe z nieruchomości powoda, bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostają podnoszone przez powoda okoliczności związane z aktywnością pracowników pozwanej spółki na terenie nieruchomości powoda, w wyniku której M. W. miał ponieść szkodę w postaci zniszczenia krzewów dzikiej róży.

Mimo, iż powód uległ w procesie w całości, Sąd uznał, że w zakresie kosztów zastosowanie mięć powinien w stosunku do niego przepis art. 102 k.p.c. i przewidziana w nim możliwość, w wypadkach szczególnie uzasadnionych, nie obciążania strony przegrywającej kosztami przeciwnika. Powód jest osobą starszą i bardzo schorowaną. Utrzymuje się z niewysokiego świadczenia emerytalnego. Wymienione okoliczności uzasadniały potraktowanie przypadku powoda jako szczególnego, gdy weźmie się pod uwagę, że wytaczając powództwo powód mógł pozostawać w przekonaniu, o jego słuszności. Z tych przyczyn Sąd orzekł o nieobciążaniu M. W. obowiązkiem zwrotu na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w sprawie.